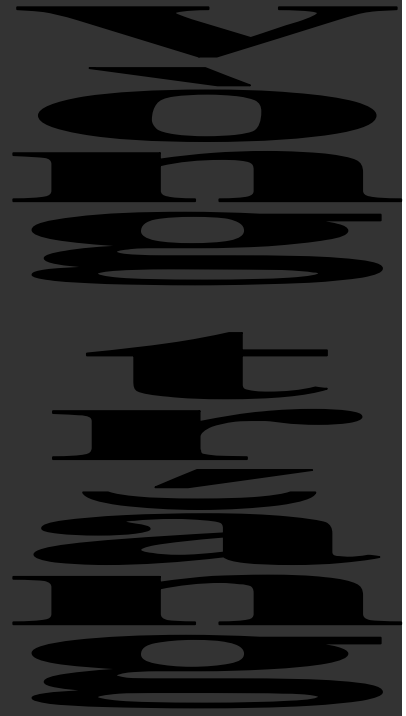

những
số không
thơ n.d.k

Cho hết thủy đồng bào tôi

*nếu đọc hết tập thơ, bạn vẫn không suy tư,
tôi thất bại!*

thơ lẻ

h ãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh	1
vì người ta cần ánh mặt trời	4
bởi vì tôi khao khát Tự do	6
Chuyến tàu đêm	8
nh ững số không vòng trắng	11
quê hương	14
đi giữa sài gòn	15
tường Béc-lin – tường hà nội	17
như chiều sân ga	20
nghe con thơ tập nói	25
đau đẽ	27
hãy ngẩng mặt	29
Son phấn suy tư	30
Kịch thơ – Auguste (4 hồi)	32

1

thơ lẻ

hãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh

*vì những người biểu tình bảo vệ Hoàng Sa – Trường Sa
tặng Cửu yêu của ba*

hãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh,
hỏi hấn xem có mẹ cha tiên tổ?
hãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh,
hỏi hấn xem có vợ con nòi giống?
hãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh,
hỏi hấn xem phải chăng cha ông chưa bao giờ đổ
máu,
hỏi hấn xem đất dưới chân đang da diết kêu gì?

hãy nhìn thẳng vào mắt kẻ bắt anh,
hỏi hấn xem hấn sẽ nói gì,
nếu mai này con cháu hỏi: hấn ... hấn... làm gì khi
đất mẹ bị doạ đe,
hấn làm gì khi Tổ quốc lâm nguy,
khi người ta xuống đường biểu giương tình yêu Tổ
quốc?

2

“cha đi làm lính dùi cui, vung đập xuống những đồng
bào cha yêu nước.

cha đi làm lính nôi niêu, bảo vệ cái xoong, gùi tiền
cho con đi bar, đi xe sang, đi du học”.

cha đi, cha đi...

thằng cha đó nó đi...

đi... đi... đi...

cứ đi đi

nó còn đi đâu nữa

nó đã chết lâu rồi, từ phút đầu được sống.

nó là cái xác, cái dùi cui di động.

cái nôi xoong đòi bại đòi nuy.

đừng nhìn vào ánh mắt kẻ đi bắt người ta,

anh sẽ chẳng thấy chút con người ở đó.

hãy cứ đi làm việc của mình.

hòa bình cũng quý như áo, cơm,

nhưng đất mẹ là máu trong tim,

từ thuở cha ông chưa bao giờ ngừng đập.

... yêu biết mấy những ngày Chủ nhật

được ngắm nhìn những ánh mắt Tự do

3

hà nội, 17.7.2011

vì người ta cần ánh mặt trời

tôi chưa thấy một đêm nào dài thế,
bốn ngàn năm, giờ lại ngót trăm năm.
hết phong kiến độc tài, đến lũ bạch tuộc thực dân,
hết quân, hết vương, đến lũ tượng thần chủ nghĩa.

bao thế hệ siết rên trong gọng kềm nô lệ.
chuyên chế dã man đục rỗng chí con người.
cha tôi, ông tôi, bao thế hệ ngủ vùi.
tôi chưa thấy một đêm nào dài thế.

không ánh mặt trời, bóng tối chí tôn,
lũ quỷ ám thừa cơ toàn trị,
khủng bố dã man, reo rắc những kinh hoàng,
biến lẽ sống thành châm ngôn “mày phải sợ”.

mày phải sợ mày ơi mày phải sợ,
sợ nữa đi có sợ mãi được không,
cốt tủy mục rỗng rồi trí óc cũng tối đen,
mày lại đẻ ra lũ cháu con “biết sợ”.

5

bao thế hệ đã ngậm ngùi mắc nợ,
lũ chúng ta lẽ nào lại mắc nợ mai sau,
còn chân chừ gì mà không tỉnh dậy mau,
sống cho xứng danh xưng con người trên mặt đất.

tôi chưa thấy một đêm nào dài thế,
cũng chưa thấy có ngày mai nào không thể.
vì người ta cần ánh mặt trời,
tỉnh dậy đi lũ chúng ta ơi!

hà nội, 25.2.2012

6

bởi vì tôi khao khát Tự do

tặng những người biểu tình ngày 9.12.2012

nếu một ngày tôi phải vào tù,
tôi muốn được vào nhà tù cộng sản,
ở nơi đó tôi gặp những người ngay,
ở nơi đó đồng loại tôi đang sống.

nếu một ngày tôi phải vào tù,
tôi muốn được vào nhà tù cộng sản,
ở nơi đó giam giữ Tự do,
giam giữ những trái tim khao khát Sống.

nếu một ngày tôi phải vào tù,
tôi muốn được vào nhà tù cộng sản,
ở nơi đó giam giữ những nhà thơ,
giam giữ kẻ ngủ hoang để thức tỉnh muôn đồng bào
vô thức.

bắt nhà thơ giam vào trong ngục tối,
là mở ra ngàn thiên thể Tự do.
bắt Tự do giam vào trong ngục tối,
là mở ra ngàn thơ tứ Con người.

7

nếu một ngày tôi phải vào tù,
thì chắc chắn là nhà tù cộng sản,

bởi vì tôi khao khát Tự do.

hà nội, 9.12.12

chuyến tàu đêm

tôi đi qua cánh đồng lúa chín,
qua những nấm mồ, nặng trĩu bê tông.
chẳng ai chết rồi đội mồ sống lại,
sao phải bê tông gạch ngói làm chi.
chẳng ai chết rồi đội mồ sống lại,
mà lũ kia đi lấy lời người đã chết tụng xưng.

lúa chín là lúa sắp tàn,
mưu ma cùng cực là đến hồi mặt vận.

tôi đi qua, qua những nấm mồ,
những mồ đất loe hoe bên khung cửa.
đất se se, đỏ quạnh máu cha ông,
dụng thịt da chôn côn trùng, cây cỏ,
máu hôm qua chảy ngược đến hôm nay,
ôm nấm mồ thời gian trắng xoá,
như tóc bà bạc hong trước hiên nhà,
như xương trắng cha ông mặt mòi muối mắt.

tôi đi qua, qua những lỗ châu mai,
những lỗ đen, đen ngòm hôm qua,

9

hương họng súng đến hôm nay đe dọa,
thè lưỡi răng cắn xé đất quê hương,

đất quê hương mỗi người có một,
đừng hỏi tôi ai bạn ai thù.

đất quê tôi không có kẻ thù,
cả những kẻ hôm nay thè lưỡi nanh ngấu nghiến,
cũng sẽ được thứ tha,
bởi lịch sử vốn bao dung.

đất quê tôi chưa biết hận bao giờ,
vậy tôi xin những người hôm nay,
tự kết tội mình, ngay khi còn đương sống.

đất quê tôi bao đời đổ máu hồng,
phơi xương trắng,
mặn mòi nước mắt,
vẫn chỉ mong một buổi phục sinh,
không phải hỏi bạn thù, không phải lo diễn biến.

đất quê tôi chưa thù hận bao giờ,
đừng rày xéo nữa,

10

những người kia trên đất mẹ.

huế - hà nội, 3.5.2012

những số không vòng trắng

bom đạn qua lâu rồi,
vòng đen vẫn còn đó,
phạm tiến duật ơi,
vòng trắng vẫn quanh đây.

đêm hôm nay,
trời Vụ Bản mù sương,
đất không chiến tranh,
đất vẫn nhòa vòng trắng.

vòng trắng trên khuôn mặt,
người rám nắng,
trên vai áo sòn,
người giữ đất quê hương.

vòng trắng trên,
đôi mắt mẹ chúng ta,
sợ lắm lũ quỷ ma,
hãi hùng hơn cái chết.
vì phải sống với thân ma di động,
với lũ vô lương, hèn nhát đến bất nhân.

12

phạm tiến duật ơi,
ông còn thích vẽ vờ.

dừng lại hết đi!
đêm nay im lặng quá!

những vòng trắng,
lặng câm tuyên thệ.

ta hôm nay không vẽ những số không,
không vẽ những hòn căm,
không phân biệt địch ta,
không gieo bom vãi đạn.

tại sao ư? tại ta biết hận ai,
kẻ thù là ai,
dội bom đạn lên ai,
chẳng phải đồng bào mình hết thầy.

ta hôm nay cởi ra vòng trắng,
bỏ khăn tang,

13

ghì siết trong tay,
những đứa con ta, những đứa cướp ngày.

dạy chúng lẽ yêu thương,
bài học vỡ lòng Nhân tính.
dạy chúng biết lẽ nào là Sống,
lẽ nào là Tự do, đâu thương xót Đồng bào.

ta hôm nay,
đã cởi ra rồi,
không cần nữa đâu,
những số không vòng trắng

hà nội, 9.5.2012

quê hương

mùa thu cội vàng - hoa mướp - đấng.

đất nước mình - vẫn chẳng được - Tự do.

sớm thu lạnh - gió cúi đầu - đưa đám,

một thế hệ - một thế hệ - một...

.... thôi xin đừng lần hồi - thêm một.

ai đem bán - tự do?

cho anh hỏi:

“em ơi - còn không vườn vương hương - hoa khế,
mà tím - mà thương - mà nhớ quá - quê mình?”.

em cười lúng liếng - hoa xoan:

“con cò bay lả bay la.

bay từ cửa phủ bay ra cánh đồng.

đồng quê chúng chiếm hết rồi.

thân em cũng bán chợ giời - tiếc không anh...”

bắc ninh, 6.10.2012

đi giữa sài gòn

trời mưa.

tôi đi.

phố vắng.

đêm dài.

chỉ có những hạt mưa.

khắc khoải.

như giọt nước mắt.

nước mắt cuộc đời.

chát mặn.

nước mắt em tôi.

những đứa trẻ không nhà.

nước mắt mẹ tôi, người lượm ve chai.

nước mắt ba tôi, người chạy xe ba gác.

nước mắt chị tôi, người công nhân thất nghiệp.

nước mắt anh tôi, mỗi lần tỉnh dậy, sau cơn phê thuốc.

nước mắt người yêu tôi, gái bao nhà hàng.

đêm đen mịt mù.

16

tôi vẫn đi.

tôi vẫn đi.

giữa những ánh mắt.

giữa những cái nhìn.

lặng câm. ám ảnh. ớn lạnh.

tôi đi.

sài gòn, 8.6.2008

tường Béc-lin – tường Hà Nội

tường đổ rồi,
Béc-lin còn đó.
đừng nói với tôi,
về hiểu nhầm tai hại.

Béc-lin đã nhầm về chính Béc-lin?

đừng nói với tôi,
về hiểu nhầm tai hại.
hãy nói thật đi,
chúng ta sai.

chúng ta sai.
như lẽ tự nhiên,
như lịch sử ngàn đời có lỗi.

có sao đâu,
đơn giản,
chúng ta sai.

quá khứ chắm hết vào hôm nay,

18

và ai cũng biết mai chưa là tận thế.

vậy nhận đi,
chúng ta sai.

chúng ta sai.
chúng ta làm lại.
cha ông mình chẳng đã làm lại mãi đấy thôi.
nhân loại ngàn đời cũng sai rồi làm lại.

sao phải nặng nề,
bám víu.
chúng ta sai.

độc đảng là sai,
đa nguyên là tiến bộ,
dân chủ tự do là quyền cơ bản Con người.

phản bội lẽ này,
chúng ta sai.
nhận đi!

đừng nói với tôi,

19

về Dân chủ Tự do.
khi nói thật,
vẫn phải ngoái đầu nhìn lại.

đất nước mình không có Tự do.

nếu có một bức tường Hà Nội,
như Béc-lin,
ta sẽ xô đổ,
Hà Nội sẽ vẫn còn.

như Béc-lin,
bức tường đã đổ.
họ cũng như mình,
họ cũng đã từng sai.

hà nội, 29.5.2012

như chiều sân ga

em ơi sân ga,
chiều mưa bay.
anh ngao ngán
trông đường ray eo hẹp,
o bé con tàu “Đổi mới” mấy chục năm.

mấy chục năm rồi,
còn bao nhiêu mấy nữa.
tàu sắt thâm sì,
“Đổi mới” xám tro,
tà vệt gầy hao,
dan díu những lồi mòn.

em ơi sân ga,
chiều nay mưa.
khách đợi tàu,
vẫn những con người cũ,
lam lũ, áo com,
cuộc sống chẳng đổi thay.

bao hao gầy,

21

gặm mòn từng đôi mắt,
ngó thăm thăm vào đêm,
thấy dằng dặc chi đêm.

kẻ lên tàu,
như anh,
tìm nơi em.
hay tìm tới áo cơm, danh lợi.
hết thấy giống nhau,
mòn mỗi kiếp người.

mấy chục năm rồi,
còn bao nhiêu mấy nữa.
tàu quê mình,
bao đêm nữa phải qua.
bao mòn mỏi,
bao nhiều trông ngóng,
mà nào thấy đâu,
một chút sáng cuối đường.

em ơi sân ga,
chiều như vẫn chưa qua?

hà nội – huế, 15.6.2012

những người có quyền

đất nước mình,
còn có những thương binh,
không cụt chân, cụt tay,
mà tàn phế ở trái tim, khối óc.

đau lòng lắm,
con biết không,
chiến trận,
không giết nổi đồng đội ta,
họ chết giữa thời bình.

khi người ta đánh mất lương tâm mình,
mất lý trí,
trái tim,
thì tức là đã chết.

ôi bàn tay,
từng nắm bao xương thịt,
mắt lệ nhòa,
qua bao buổi tiễn đưa,

mà sao ta chưa ghê rợn bao giờ,
như hôm nay đây,
chôn xác đồng đội ta đang sống.

ai đã qua một cuộc chiến tranh,
bước khập khiễng,
trên sợi dây sinh tử,
sẽ hiểu được thiêng liêng sự sống,
nghĩa tồn sinh hơn mọi thứ trên đời.

họ sẽ không đòi hỏi đâu,
hạnh phúc được làm người,
đến phút này,
như ta là đã ra mắc nợ,
với đồng đội vô danh ngã xuống,
cả đời này không trả hết nói chi đời.

nhớ lấy nghe con,
trả không hết nói chi đời.

ta sinh ra vào buổi loạn ly,
ta không có lỗi,
cũng không có lý gì đòi quyền lợi,

ta ra chiến trường,
đó là phận sự của ta,
cũng như con giữ phận mình đang sống.
không ai có quyền chi đòi hỏi.
những người có quyền,
họ nằm xuống rồi con.

hà nội, 24.5.2012

nghe con thơ tập nói

dưới ngọn giáo
mang tên,
Ý thức hệ,
đất nước bị cầm tù.

Ý thức hệ,
đấu tố cha ông,
bỏ tù một công,
bất cứ trái tim nào dám sống.

Ý thức hệ độc tài,
bội phản lễ nhân sinh.

Ý thức hệ,
đẻ ra những điều linh,
biến bệnh hoạn hoá ra lẽ thường tình.
người câm điếc hoá ra người biết sống.
quỳ gối, khom lưng ra kẻ ấy thiên tài.

đất nước tôi,
không còn thấy những hình hài,

26

nói đồng dạng tiếng Con người,
thờ ấu thơ mẹ dạy.

tội đày phần ai,
ngoài mi,
Ý thức hệ độc tài.

hà nội, 19.5.2012

đau đẽ

người mẹ hãi hùng,
thở dốc.
mặt thần thờ,
đau quá,
chết mất thôi.

con đau nhồi lên,
từ phía dưới.
máu trào ra,
lạy Chúa,
con tôi.

lạy Chúa,
nếu cần,
xin hãy cho con chết,
chỉ cầu mong đưa bé bình an.

người mẹ siết rên,
trong tâm khảm
mặc máu dưới mình,
đã lênh láng,

trào ra.

máu cơn đau trộn với nỗi lo âu,
chỉ kết thúc,
khi ta nghe tiếng khóc.

tiếng khóc ré lên,
trên Đất nước chúng ta,
và nỗi đau sẽ hết.

triệu trái tim còn chờ,
cơn đau còn tiếp diễn.

ôi! những nỗi đau dài.

chẳng sinh linh nào chào đời trên trái đất,
lại không mang theo nỗi đau của mẹ nó lúc trở con.

cơn đau để nước.

hà nội, 2.6.2012

hãy ngẩng mặt

*cho những người biểu tình
vì Hoàng Sa – Trường Sa*

hãy ngẩng mặt lên,
cho tôi thấy đôi mắt bạn.

không cần hét hò,
xin hãy cứ lặng im.

Đất mẹ có nói gì đâu,
Đất mẹ biết hết rồi.

hà nội, 1.7.2012

son phần suy tư

anh sợ lắm,
tiếng thét gào,
quyết liệt,
cả tiếng thì thầm,
đóng cửa bảo nhau.

anh sợ vô cùng,
em ơi,
đám đông,
những miệng lưỡi,
chực chờ nhai với nuốt.

sợ hơn cả,
ôi! những lời đường mật,
định kiến héo khô,
hôi hám bày đàn.

nên thường khi,
anh vẫn thích mơ màng.

làn khói mỏng,

chiều tà ngai ngái.

nhè nhẹ qua,
mà lạ,
mà quen.

cho bờ môi em,
chẳng dừng đặng run lên,
cho son phấn,
thôi thêm màu tàn tạ,

một chút thôi,
nồng nàn,
không hối hả,
son phấn hết hững hờ,
son phấn cũng suy tư.

hà nội, 18.5.2012

Kịch thơ – Auguste (4 hồi)

*Tặng Hào, bạn tôi mới mất,
anh đã sinh ra và chết đi nhẹ nhàng và vô danh như cây cỏ.*

Dựa theo vở kịch “Auguste được phong thần” của Claude Lévi – Strauss, trong Nhiệt đới buồn (bản dịch tiếng Việt của Ngô Bình Lâm). Vở kịch là câu chuyện của hai người đàn ông, hai người bạn thời thơ ấu, cùng đi tìm ý nghĩa cho cuộc đời mình, nhưng họ đã đi theo hai con đường đối nghịch. Một người nghĩ rằng nền văn minh hiện tại là tù ngục, anh cần phải đi con đường ngược lại, bằng phương pháp xóa bỏ tất cả mọi thứ ý nghĩa, giá trị trên đời, những thứ đã tạo nên những thế lưỡng nan, hoàn cảnh tù đày ngự trị nơi nền văn minh hiện tại. Người kia từ lúc sinh ra đã có xu hướng hướng về đời sống xã hội với các niềm tin và vinh quang của nó.

Nhân vật

1 – Auguste, lấy hình mẫu từ Hoàng đế La Mã Augustus sinh năm 63 trước CN, mất năm 14 sau CN.

2 – Cinna, bạn cũng là địch thủ lớn nhất của Auguste.

3 – Camille, em gái của Auguste và cũng là người yêu của Cinna.

4 – Thần rừng

5 – Thanh gươm Abattit

6 – Giáo sỹ

7 – Nghệ sỹ

8 – Hoàng hậu Livie

Hồi 1 – Viện Nguyên lão

Viện Nguyên lão muốn phong thân cho Auguste, một vinh dự còn cao hơn cả đế chế, đã biểu quyết tôn vinh và chuẩn bị xếp ông ngay khi còn sống vào hàng ngũ các vị thần.

Mở màn: Âm nhạc nổi lên.

Tại khu vườn hoàng gia, các cận vệ của Auguste bàn bạc về chuyện Hoàng đế được phong thân.

Cận vệ 1:

Nghề chúng ta chắc sắp tiêu tan,
vì làm sao để bảo vệ một vị thần,
với quyền năng vô biên,
có thể biến mọi thứ thành cỏ cây, súc vật?

Cận vệ 2:

A ha tội nghiệp cái anh này,
 anh hỏi lạ và ngây ngô quá mức.
 Đã bao giờ ta bảo vệ được ngài,
 đã bao giờ ngài cần ta bảo vệ,
 lũ chúng ta chỉ là thứ làm vì,
 giờ cũng thế và sau này cũng thế.
 ngài được phong thần,
 ta sẽ được tăng lương thần vệ,
 vẫn như thế, ngài vẫn cần cận vệ.

Cận vệ 3:

chúng ta và ngài chưa bao giờ tách biệt,
 ngài hòa với ta trong sứ mệnh ngàn đời,
 chúng ta tồn tại vì ngài, ngài tồn tại vì ta,
 ngài được phong thần,
 chúng ta cũng hưởng phần vinh quang của ông chủ.
*Một tiếng chuông lớn, như chuông nhà thờ, như
 chuông tan họp... Đổi cảnh, các nhân vật từ trong
 Viện Nguyên lão đổ ra sân khấu, phiên họp biểu
 quyết việc phong thần đã kết thúc.*

Giáo sỹ:

Chúng ta phong thần ngay khi ngài còn sống,

ngài sẽ ngự nơi thế giới thần linh,
 còn chúng ta sẽ là thiên sứ,
 thay mặt ngài ban mệnh lệnh đến thế gian.
 Hết toan tính hết âm mưu cưỡng đoạt,
 ngài sẽ giữ tuyệt đối tối cao quyền lực,
 nơi thế giới thần linh và nơi đây trần thế.
 Ngài tuyệt đối, ô hô ngài tuyệt đối,
 tuyệt đối là không có gì.
 tất cả sẽ về ta.
 Ngài tuyệt đối, ô hô ngài tuyệt đối.
 Rồi tất cả về ta, thiên sứ ban lệnh truyền,
 thế gian này là của ta của ta của ta.

Nghệ sỹ:

Ngài được phong thần ta sẽ là tối cao nghệ sỹ.
 Ta là nghệ sỹ của nghệ sỹ muôn đời.
 Ta chạm hình ngài, ta vẽ mặt, đặt thơ,
 Ngàn đời sau tôn thờ ngài qua bàn tay ta vẽ nặn.
 Ô hô! Ngàn đời, ngàn đời.
 Ô hô! Cái nhân loại ngàn đời con trẻ
 sẽ ca tụng ngài vị thần, vị thánh,
 thần thánh dưới bàn tay nhào nặn của ta,
 thần thần thánh thánh từ tay nhào nặn.

Hoàng hậu Livie:

Ngài làm thần ta vẫn là hoàng hậu,
 ta vẫn là hoàng hậu của ngài,
 hoàng hậu một vị thần.
 Ta vẫn là mẫu nghi thiên hạ.
 Hậu cung là của ta.
 Hậu cung trọn vẹn của ta.
 Ngài làm thần, ngài sẽ được phong thần,
 tất cả sẽ trong tay ta,
 cung tần, mỹ nữ, cận vệ, thái y,
 hết thảy trong tay này từ đây.

Camille:

Tại sao lại phải phong thần?
 Như thế này thì có gì không tốt?
 Tại sao lại muốn phong thần cho anh, Auguste

....

*Bỗng vang lên tiếng hô từ hậu trường “Cinna về!”...
 đèn tắt, im lặng, rồi nhạc nổi lên cuồng nộ, như bão
 tố, như mưa sa, như cả núi sông, trời biển cuộn cuộn
 theo bước chân Cinna trở về.*

Hồi 2 – Cinna**Cinna:**

Ta xưa đã chán cảnh người
 Nay về đây chỉ vì Camille nàng hỡi,
 Camille, Camille, Camille
Đôi cảnh, giữa núi rừng hoang dã

Thần rừng:

Sao ngươi lại muốn đến đây,
 Bỏ bạn bỏ bè,
 bỏ mẹ cha,
 bỏ người yêu nhỏ bé.

Cinna:

Vì ta cô đơn,
 Ta quá cô đơn giữa chốn con người,
 Tham hận sân si muôn đời vẫn thế,
 Cảnh đời tẻ nhạt chẳng có gì vui.
 Từ Đông qua Tây từ Úc – Âu đến Tân thế giới,
 Tất cả chỉ một màu già nua cũ kỹ,
 Ta đã chán ngán quá chừng.

Thần rừng:

Nơi đây cũng đâu có gì vui
 Lũ chim hót muôn đời một giọng
 Cả tiếng suối từ thuở nào cũng thế
 Vẫn núi, vẫn sông, vẫn mưa giông, gió bão
 Chẳng phải muôn đời nay vẫn thế đó sao
 Nơi đây nào có gì vui?
 Hỡi chàng trai hãy kể ta nghe,
 Chuyện người đời nơi trần thế!

Cinna:

A ha cuộc đời,
 A ha con người,
 Ngàn đời rồi vẫn còn như lũ trẻ
 Kẻ thức tỉnh thì ngày đêm sầu muộn
 Kẻ u mê thì như thú, như sâu
 Mãi miết kiếm
 Mãi miết tranh giành
 Toàn là những hư danh ảo vọng
 A ha cuộc đời,
 A ha con người,
 Ngài muốn biết phần nào trần thế?

Thần rừng:

Hỡi chàng trai hãy nói ta nghe
Trước hết về những con người chưa thức tỉnh!

Cinna:

Những kẻ này luôn chiếm lĩnh số đông
Đời nay, đời xưa và có lẽ đời sau cũng thế.
Khi sinh ra họ cũng là người.
Chi tha hóa khi đã nhiễm mầm giáo dục.
Học ăn học nói học cười,
Họ luôn cả thói đời nô lệ.
Nô lệ thói quen,
Nô lệ tập quán,
Nô lệ những đạo lý chết khô.
Họ mặc định chạy theo,
Tất cả những gì đám đông xui khiến.

Thần rừng:

Đám đông cũng có cái lý riêng,
Người ta nói đó là kinh nghiệm?

Cinna:

A ha lại kinh nghiệm!
Phải xem rằng nó là thứ khả nghi

Khi bản thân anh chưa bao giờ từng trải
Bi kịch của những kẻ u mê
Là mặc nhiên tin đó chính là chân lý
Và họ chui đầu vào rọ mắc bẫy thói quen, tập quán.

Thần rừng:

Chàng trai của ta,
anh đích thị là kẻ phản nghịch?

Cinna:

Ngài gọi đúng như thói đời vẫn gọi
Hỡi thần rừng nguyên ủy của ta ơi,
“Kẻ phản nghịch” là lưỡi gươm chí mạng
Chém vào bất cứ kẻ nào thức tỉnh giữa đám đông.
Nó mang trong mình sức mạnh ngàn cân
Của lịch sử của thói quen định kiến
Nhắm xuống cổ kẻ được gọi là phản nghịch.

Thần rừng:

Ta biết rồi, hãy nói cho ta
Kẻ thức tỉnh đỡ lưỡi gươm này có được?

Cinna:

Đây mới đúng là câu đáng hỏi!
Đa phần thì luôn bất khả thi,
Tức là cúi rạp mình dưới lưỡi gươm định kiến.
Mỗi con người trong cuộc đời tăm tối,
Cũng có đôi khi thức tỉnh chứ không phải tuyệt
không!
Nhưng đa phần sẽ quay giáo chống mông
Chui vào lại xó tăm, xó tối.

Thần rừng:

Nực cười nhỉ?
Họ không bao giờ xấu hổ?

Cinna:

Có chứ! nhưng này nhé
Họ có đầu tiên là lá chắn đám đông
Đám đông sẽ chở che
với tất cả sức bạo hành, cưỡng bức
Rồi thứ nữa họ vin vào nguy biện.

Thần rừng:

Nguy biện gì mà ghê vậy?

Cinna:

Ghê lắm, rất ghê là ghê!

Đó gọi là ngụ biện những cây cầu,

Họ chỉ là những cây cầu bắc cho mai sau từ quá khứ.

Thần rừng:

Như vậy cũng tốt chứ sao?

Ai lại bắc cho con cháu mình một cây cầu mục rỗng?

Cinna:

Nói thì thế mà thực kỳ không phải thế.

Cả lịch sử đè nặng lên vai,

Đời họ gánh chưa nổi nói chi cầu với kéo.

Cây cầu thực chỉ là hư danh,

Để họ trút lịch sử, hiện tại, tương lai lên vai con cháu.

Thần rừng:

Thế cuộc đời họ há chẳng thành vô nghĩa?

Cinna:

Đa phần chưa biết đến câu hỏi này,

Giá có biết thì cũng cúi mình trước lưỡi gươm định kiến.

Nên ngàn đời nay nước mắt cho mai sau,

người ta khóc cũng ít thôi, thần rừng ạ!

Còn như nước mắt biển dâu,

như dâu dâu vẫn nói,

đó đích thị là nước mắt cho người ta

cho riêng phần đời người ta ích kỷ.

Thần rừng:

Quả thực thế thì tệ quá chàng trai ạ?

Cinna:

Người ta chỉ có thể sống trọn vẹn đời mình,

Không thể sống đời cha, không sống cho đời con của họ.

Hiện tại là muôn đời lịch sử đổ lại và tương lai xô về

Không có những cây cầu, cũng chẳng gương chiếu hậu.

Thần rừng:

Anh đang nói đến những người thức tỉnh

Chẳng phải có gươm định kiến, chẳng phải họ sầu
đau?

Cinna:

Gươm súng thì đời nào chả có,
Cả sầu đau muôn thuở khác chi đâu.
Mắc chi họ tự nhiên đau,
Họ đau để gánh bớt đau cho đời.
Tất cả rồi cũng sẽ tìm ra cách.

Thần rừng:

Sẽ có cách thật à?

Cinna:

Có chứ, có chứ, kiêu gì chả có!

Thần rừng:

Vậy phần anh, anh đã thấy ra chưa?

Cinna:

Chưa hẳn!

Nhưng trái tim ta đang mách bảo,
Hãy về với em, về với Camille!

Thần rừng:

Là về với cái xã hội văn minh,
nơi đã anh ngàn lần nguyên rủa?

Cinna:

Đúng thế!

*Đổi cảnh, với âm thanh cuồng nộ của văn minh xã
hội*

Hồi 3 – Auguste

Camille vào gặp Auguste báo tin Cinna đã trở về.

Auguste:

Em gái yêu của ta Camille,
Em đến báo cho ta Cinna đã về, chắc hẳn?

Camille:

Thì ra anh đã biết chuyện rồi,
Sao em không thấy trên gương mặt anh vui
Lại như có nét chi muôn lần sâu muộn?

Auguste:

Hỡi em gái nói chi lời khó hiểu,
Ta phải vui khi bạn ta về.
Người bạn đã cùng ta thưở u mê,
thoát cái đã hơn chục năm ròng
ngày Cinna đi tóc em vẫn còn thơm hoa cỏ.

Camille:

Vâng, tóc em thơm hoa cỏ,
Và bây giờ em đã là thiếu nữ,

Phải không anh, Auguste vĩ đại của em.

Auguste:

Vĩ đại, vĩ đại, ta thật là vĩ đại,
Chẳng phải em luôn thần tượng Cinna

Camille:

Hôm nay anh có chi rất lạ,
Chẳng phải anh luôn nhắc đến Cinna
Luôn ca tụng trước muôn ngàn dân chúng
Về tấm lòng cao cả của Cinna
Người chấp nhận muôn vàn gian khổ
Về với Thiên nhiên, lịch sử ngàn đời
Sống với thú rừng, với hoang dã thủy nguyên
Đặng để thấy con đường chân, thiện, mỹ.
Auguste trầm ngâm không nói.

Camille:

Em thực không thể nổi hiểu anh,
Anh phải thấy vui khi có Cinna ngày mai,
Trong lễ phong thần trong ngày trọng đại.

*(Camille là như thế, không hiểu việc phong thần,
thậm chí không thích nhưng cũng không phản đối và
mặc nhiên thừa nhận, đó là ngày trọng đại)*

Auguste:

Thôi được rồi em hãy trở lui
Để ta một mình, ta muốn riêng một cõi.

*Đổi cảnh, còn lại một mình Auguste trên sân khấu,
âm nhạc, tiếng rìng nổi lên*

Auguste:

Hỡi thanh gươm Abattit ngàn đời
Ngươi đã nhuộm bao nhiêu máu con người nơi trần
thế.

*Thanh gươm Abattit (hóa thân trong một con người
đeo mặt nạ):*

Đủ để ngài thống trị cả thế gian,
Thế là ít hay nhiều ngài nhỉ?

Auguste:

Là đủ để tanh, tanh ngoé cả thế gian này
Ta cũng không biết thế là nhiều hay ít.

Abattit:

Ngài thấy sợ rồi sao, ôi Auguste của ta,
chẳng lẽ máu tanh đã ám ảnh được ngài,
ngài không muốn phong thần,
không muốn xa rời tanh máu?

Auguste:

Thần thánh nào chẳng dựng lên từ máu,
Có tượng thần nào không tạc bằng máu mỡ nhân
dân.
Ngươi chưa hiểu chuyện rồi Abattit ạ.

Abattit:

Không có lẽ ngài không muốn thành thánh sống?

Auguste:

Cả đời cùng ta với âm mưu,
Ngươi lại chẳng hề nhận ra âm mưu phút cuối,
Ngẫm thử xem có gì thứ là vĩnh viễn,
Nếu không phải là thứ đã chết đi.
Cái gì chết đi sẽ là vĩnh viễn,
Chỉ cái chết mới vĩnh viễn trường tồn,

Chúng, tất cả bọn chúng, muốn phong thần
 Ngay khi ta vẫn đang còn sống,
 Có khác chi muốn chôn ta sống thân ta
 Trong vỏ bọc tự ta huyền hoặc,
 Chúng dựng lên, hay chính cả từ người.
 Các người sẽ mặc sức lộng quyền, tác quái.

Abattit:

Chưa khi nào tôi không thuộc về ngài
 Chưa khi nào tôi mảy may nghĩ khác,
 Hoàng đế của ta, oan cho ta quá người ơi?
 Auguste đổi thái độ, vượt qua được trạng thái kích
 động.

Auguste:

Ừ, ta chẳng thể trách người,
 Cả thế gian này đã bị lừa,
 Đã tự để bị lừa,
 Kể cả ta cũng là nạn nhân,
 Của âm mưu do chính ta sắp đặt.

Abattit:

Chẳng nhẽ không có cách gì cứu vãn?

Auguste:

Khế ước luôn là một âm mưu sắp đặt,
của người soạn ra và cả người ký nó.
Khi soạn ra khế ước Cộng hòa,
ta đã trông vào cỗ thế gian trăm ngàn cái ách,
thật không may là cho cả cỗ ta.

Abattit:

Quả thật là tôi vẫn chưa hiểu?

Auguste:

Con người ta sinh ra tự do,
vì muốn sống cùng tha nhân,
nên người ta đề ra luật tục.
Con người ta sinh ra ham sống,
ham yêu và ham quyền lực tối cao.
Ta cũng thế, gã dân cày kia cũng thế.
Nhưng làm sao để thỏa mãn tất cả được đây,
vậy là ta phải có cái gọi là khế ước,
để điều hòa ham muốn khắp thế gian.

Abattit:

Vậy thì tốt chứ sao?

Auguste:

Nhưng khế ước là cái chết khô,
nó chỉ sống đúng một lần,
lúc người ta sinh ra nó.
rồi sau đó nó là tín điều lạc hậu,
là thứ gông cùm định chế người ta.
Con người và xã hội của anh ta,
là cơ thể sống, không ngừng vận động,
cái ham sống của ngày hôm qua,
không phải cái sống của ngày hôm nay ta có.
cái ham yêu của ngày hôm qua,
không phải cái yêu mà hôm nay ta say đắm.
cái ham quyền lực của ngày hôm qua,
không phải thứ thống trị ngày hôm nay ta theo đuổi.
và đương nhiên vào ngày mai sẽ khác.

Abattit:

Chả nhẽ không có gì là tối cao nguyên ủy?

Auguste:

Tuyệt đối không!

Abattit:

Tôi thực tình vẫn chưa hiểu tại sao,
 ngài không thể cưỡng được việc phong thần.
 nếu ngài thực tình không muốn,
 đế chế này ai cưỡng được ý ngài?

Auguste:

Không riêng ai có thể cưỡng được ta,
 Nhưng cả đế chế thì lại là chuyện khác.
 Khi tất cả cùng chung một rọ,
 Thì bản thân ta cũng hóa nô lệ của ta.
 khi sở hữu thứ gì không thể rời bỏ,
 thì chính là ta đã nô lệ nó rồi.
 cái khế ước do ta đặt ra,
 đã đặt ta lên quyền cao tuyệt đỉnh,
 chả phải thứ ta không thể bỏ lúc này sao?

Abattit:

Nếu ngài chấp nhận phong thần,
 Ngài sẽ thoát được khỏi vòng khế ước.
 Lũ giáo sỹ chúng giành lấy kim cô,
 Sẽ chịu luôn cả cái danh tội nhân thiên cô?

Auguste:

Người không biết lịch sử rất công minh?

Tội ta hậu thế ngàn đời xét soi, vạch ra hết cả.

Như cái đồng thánh thần thưở trước,

Siết ghì mấy ngàn năm giờ vẫn lộ chân kim.

Vừa lúc Auguste gục xuống bàn thì gia nhân vào báo

Cinna xin gặp.

Nhạc, điệu dàng êm ái.

Hồi 4: Âm mưu và Tình yêu

Auguste và Cinna lại ngồi uống rượu với nhau như ngày nào

Auguste:

Cinna anh có thấy không,
Xung quanh ta vào lúc này đây,
toàn một lũ người người, ngợm ngợm.
Giờ lại bày trò phong thần, phong thánh,
Chắc anh hiểu ta, ta bế tắc rồi Cinna.

Cinna:

Nếu anh không tin,
tôi cũng đang muốn làm lại từ đầu,
tôi muốn đến cầu hôn Camille,
tôi không tìm thấy mình, giữa Tự nhiên, muông thú.

Auguste:

Tôi đã đánh mất mình thậm tệ,
Còn anh, anh không tìm thấy bản thân.
Hai chúng ta lẽ nào đều sai,
Không thể ngược trở lại Tự nhiên

Cũng không có cách hữu hiệu để đi vào Xã hội?

Cinna:

Sau trái cấm đầu tiên,

Loài người đã không thể nào dừng lại,

Tôi, anh và không ai có thể đi ngược chiều lịch sử.

Auguste:

Nhưng đế chế này chẳng phải một tay ta gây dựng,

Lịch sử đế chế này còn ai viết ngoài ta?

Cinna:

Khi cầm bút viết nên lịch sử,

Anh thực ra chỉ là kẻ thi hành.

Auguste:

Đó là điều anh học từ Tự nhiên,

Từ nguyên thủy loài người anh đã gặp?

Cinna:

Đó là điều tôi nhận ra,

Khi rời khỏi nơi gọi là Tự nhiên hoang dã,

Trên đường tôi trở về với văn minh.

Với tình yêu thuở ban đầu, với Camille yêu dấu

Auguste:

Phản anh, anh có thể trở về,
 với Camille, với tình yêu anh nguyên vẹn.
 phần ta, ta đã tận số rồi,
 bàn tay ta nợ máu đã quá nhiều,
 chẳng thể nào trốn chạy được án tòa lịch sử.

Cinna:

Tội tôi cũng nặng như anh,
 cưỡng bức Tự nhiên bằng nộ hôn máy móc.
 Là thiên hạ còn u mê chưa tỏ,
 chẳng có gì còn nguyên vẹn cả đâu.
 Đến lượt tôi, tôi cũng sẽ chịu phần phán xử.

Auguste:

Chi bằng ta tự phán xử ta,
 Quân bay đâu bày cho ta hương án.

*Cinna lùi lại ánh mắt đầy vẻ ngạc nhiên. Hương án
 được bày ra. Auguste rút thanh gươm Abattit đeo
 bên mình.*

Cinna (đổi giọng):

Ngài là một bậc quân vương,
 Thân xác ngài không còn thuộc riêng phần ngài nữa,
 Hương án này cũng chẳng có nghĩa chi,
 không dễ để tự phán xử mình hữu hiệu.

Auguste cầm thanh Abattit lên tự cửa cổ mình và gục xuống. Bão tố nổi lên.

Đổi cảnh.

Ánh sáng chói lòa, cùng lúc hiện ra, cảnh Cinna ngự trên ngai vàng, phía sau là quan tài Auguste và gia quyến, bên tả là Nguyên Lão Viện, bên hữu là thần dân đế quốc.

Lời sám tìu hậu đài:

Lễ phong thần trở thành lễ tang Hoàng đế.
 Theo di thư Auguste vĩ đại,
 Cinna sẽ cưới Camille và kế vị ngai vàng.

Cinna:

Khi tượng thần sụp dưới chân đài,
 Khế ước cũ sẽ không còn hiệu lực.

Viện Nguyên lão (đế theo):

Không còn hiệu lực!

Không còn hiệu lực!

Thần dân đế quốc và gia quyến Auguste ngo ngác!

Cinna:

Abattit hãy thực thi lời ta,

Vô hiệu hóa hết lũ ban lệnh truyền,

Bắt lấy cho ta và xử tử ngay tức thì,

Hết thảy lũ người trong Nguyên Lão Viện.

Lệnh của Cinna lập tức được thực thi.

Thần dân:

Cinna vạn tuế!

Cinna vạn tuế!

Cinna vạn tuế!

Cinna:

Mẹ Thiên nhiên đã nói với ta rằng,

Chân lý không của riêng ai,

Mọi khế ước cũ xưa sẽ hủy bỏ,
Con người cần được trả về với Tự nhiên,
Chỉ có Tình yêu, Tình yêu và Tự do ngự trị.

Thần dân:

Không ai độc quyền chân lý!
Không ai độc quyền chân lý!
Chỉ còn tình yêu!
Chỉ còn tình yêu!
Cinna vạn tuế!

Cinna:

Cả Cinna cũng không còn vạn tuế,
Ngai vàng này cũng hủy bỏ từ đây,
Thần dân hãy tự mình lo để chế.

Thần dân ngỡ ngác, hỗn loạn. Bão tố nổi lên.

Đổi cảnh.

Auguste, tỉnh dậy sau một đêm ngủ gục trên bàn.

*Auguste có thói quen ngủ ngay trên bàn khi đang
uống rượu. Mồ hôi ướt đầm lưng, thanh Abattit vẫn
trong tay ngài.*

Auguste:

Thì ra chỉ là một giấc mơ!

*Auguste nâng thanh Abattit lên và bẻ gãy, máu chảy
đầm đìa nơi tay Auguste, hòa trong sấm chớp bão tố!*

Auguste (mặt đầy hiểm ác):

Sẽ không ai còn chiếm đoạt được ngươi,
Abattit ngươi thuộc về ta vĩnh viễn,
Hết toan tính hết âm mưu chiếm đoạt
Từ đây quyền lực trọn vẹn thuộc về ta.

Auguste (hét lớn):

Quân bay đầu tìm bằng được Cinna,
Giết ngay hắn cho ta không cần phán xử,
Hắn là kẻ rắp tâm phản nghịch,
Nuôi âm mưu bạo loạn đế chế này,
Hãy cầm tù ngay con Camille,
Nó đồng lõa với Cinna,
muốn khơi dậy tình yêu xảo trá,
khơi dậy Tự do làm rối loạn nhân tâm.

Hết

62

hà nội, 28.4.2012

thơ n.đ.k

dackienn@gmail.com